

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ІВЕНТ-ІНДУСТРІЙ, КУЛЬТУРОЛОГІЇ ТА
МУЗЕЄЗНАВСТВА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ВКЗ1
СОЦІОКУЛЬТУРНЕ ПРОЕКТУВАННЯ**

Галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»
Освітня програма (спеціальність): 034 «Культурологія»
Рівень підготовки: перший (бакалаврський)
Художньо-педагогічний факультет

Рівне
2022-2023 н.р.

Робоча програма: «СОЦІОКУЛЬТУРНЕ ПРОЕКТУВАННЯ» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 034 «Культурологія».

Мова навчання: українська

Розробники: Казначеева Л. М., кандидат історичних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри івент-індустрій, культурології та музеєзнавства

Протокол від “ ____ ” _____ 202 року № ____

Завідувач кафедри _____ (проф. Виткалов В. Г.)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією художньо-педагогічного факультету

Протокол від “ ____ ” _____ 202 року № ____

Голова навчально-методичної комісії _____ (доц. Влаюск О.П.)

© Казначеева Л. М., 2022 рік

© РДГУ, 2022 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів — 6		Вибіркова	
Модулів — 2	Спеціальність: 034 Культурологія	Рік підготовки:	
Змістових модулів — 2		4	
		Семестр	
Загальна кількість годин — 180		8	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних — самостійної роботи —	Освітній ступінь: бакалавр	Лекції	
		30 год.	год.
		Практичні, семінарські	
			год.
		Лабораторні	
		42 год.	год.
		Самостійна робота	
		108 год.	год.
		Вид контролю: залік	
Передумови для вивчення дисципліни: Зарубіжна культура, Українська культура, Історія мистецтв, Організація і методика культурологічних досліджень			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Соціокультурне проектування» ознайомити здобувачів вищої освіти з основами соціокультурного проектування – специфічної технології, що являє собою

конструктивну, творчу діяльність, сутність якої полягає в аналізі проблем та виявленні причин їх виникнення, виробленні цілей та завдань, що характеризують бажаний стан об'єкта (або сфери проектної діяльності), розробці шляхів та засобів досягнення поставлених цілей.

Завдання викладання навчальної дисципліни: ознайомити з основними поняттями теорії соціокультурного проектування, типами проектів, принципами соціокультурного проектування, методами та підходами у соціокультурному проектуванні.

2. Очікувані результати навчання

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми у галузі професійної діяльності культуролога або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів культурології, а також характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної

ЗК5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні компетентності

СК7. Здатність обґрунтовувати рішення щодо врегулювання відносин у сфері культури на основі розуміння специфіки соціокультурних процесів.

СК8. Здатність створювати аналітичні звіти, розробляти рекомендації та генерувати проекти (культурно-мистецькі, художні та дозвіллеві) щодо об'єктів професійної діяльності, використовуючи актуальну нормативну основу.

Програмні результати навчання

ПРН1 Мати навички критичного мислення, викладати у зрозумілий спосіб власні думки, здійснювати їх аргументацію.

ПРН2. Аналізувати, коментувати, узагальнювати, наукові та аналітичні тексти культурологічного характеру

ПРН4. Знати та розуміти теоретичні підходи до визначення культури, її проявів та форм існування.

ПРН6. Виявляти, перевіряти та узагальнювати інформацію щодо різноманітних контекстів культурної практики, визначати ступінь їх актуальності із застосуванням релевантних джерел, інформаційних, комунікативних засобів та візуальних технологій.

ПРН12. Обґрунтовувати, розробляти та реалізовувати культурні події та проекти з дотриманням законодавства та у відповідності до визначених мети та завдань.

ПРН15. Вільно спілкуватися з професійних питань усно та письмово державною та іноземними мовами з урахуванням мети спілкування та соціокультурних особливостей його контексту.

ПРН16. Визначати, формулювати та аргументувати власну громадянську та професійну позицію щодо актуальних суспільних питань.

4. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ПРОЕКТУВАННЯ

Тема 1. Основні поняття теорії соціокультурного проектування

Сутність основних понять: проект, проектування, проектна діяльність, соціокультурна діяльність, соціокультурне проектування та ін.

Культура як галузь проектної діяльності. Соціокультурна діяльність як об'єкт проектування.

Проектна сутність соціокультурних технологій.

Тема 2. Типи проектів, галузі та напрями проектування

Проект: специфічні ознаки та особливості (цілеспрямованість, цілісність, обмеженість у часі, комунікативність, новизна, адаптованість та ін).

Життєвий цикл проекту (початок і завершення проекту, структура, склад проектних дій, динаміка витрат та зайнятості членів проектної команди, основні етапи для контролю та управління проектом).

Зовнішні та внутрішні чинники, що впливають на проект.
Галузі та напрями проектування.

Тема 3. Принципи соціокультурного проектування

Характеристика основних принципів соціокультурного проектування (критичний поріг модифікації, принцип оптимізації зони найближчого розвитку, принцип персоніфікованості процесу і результатів проектування, принцип оптимальної орієнтації на збереження і зміни: співмірність традиційних та інноваційних механізмів і процесів культурної динаміки, принцип проблемно-цільової орієнтації, принцип пропорційності проєктованих змін, соціальної та особистісної доцільності, комплексності та реалістичності та ін.).

Тема 4. Методи та підходи у соціокультурному проектуванні

Сутність методів та підходів у соціокультурному проектуванні.

Характеристика основних методів соціокультурного проектування (метод матриці ідей, метод «вживання» в роль, метод аналогії, методі асоціації, метод мозкового штурму та ін.).

Характеристика основних підходів соціокультурного проектування (загальнонауковий та міждисциплінарний підходи, ситуативний та інші підходи).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ВИВЧЕННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ СИТУАЦІЇ

Тема 1. Основні категорії проблемно-ситуативного аналізу

Проблемно-ситуативний та проблемно-цільовий аналіз як основна аналізу соціокультурного проектування.

Поняття і структура ситуації. Проблема як одиниця аналізу ситуації, що вимагає вирішення в межах конкретного соціокультурного проекту.

Проблемна ситуація, її аналіз та напрацювання альтернативних способів рішення.

Тема 2. Соціальна діагностика у соціокультурному проектуванні

Соціальна діагностика: сутність та характеристики.

Основні предмети соціальної діагностики (стани, проблеми, ситуації, процеси та ін.).

Структура соціальної діагностики (опис реального стану об'єкту/ситуації, визначення належного або еталонного стану об'єкту/ситуації), порівняння

реального і належного станів об'єкту/ситуації, перевірка чи корекція та ін.).

Тема 3. Соціологічні та маркетингові дослідження

Соціологічні дослідження: сутність та особливості. Соціологічне дослідження в контексті соціокультурного проектування як система логічних і послідовних методологічних, методичних та організаційно-технічних процедур для отримання наукових знань про соціокультурну сферу.

Маркетингові дослідження: сутність та особливості. Маркетингове дослідження в контексті соціокультурного проекту як форма бізнес-дослідження і напрям прикладної соціології, що фокусується на розумінні поведінки, бажань та уподобань споживачів, конкурентів та ринків в економіці, що диктується ринком.

Тема 4. Прогнозування та його види

Прогнозування як процес передбачення майбутнього стану предмета чи явища на основі аналізу його минулого і сучасного, систематично оцінювана інформація про якісні й кількісні характеристики розвитку обраного предмета чи явища в перспективі.

Основні напрями прогнозування (пошуковий, нормативний, вірогіднісний та ін.) та їх етапи.

Використання прогнозування та його видів у соціокультурному проектуванні.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	ла б	ін д	с.р.		л	п	ла б	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.												
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ПРОЕКТУВАННЯ												
Тема 1. Основні поняття теорії соціокультурного проектування	18	2		4	–	12				–	–	

Тема 2. Типи проектів, галузі та напрями проектування	20	4		4	–	12				–	–	
Тема 3. Принципи соціокультурного проектування	20	4		4		12						
Тема 4. Методи та підходи у соціокультурному проектуванні	2	4		4		12						
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ВИВЧЕННЯ СОЦІОКУЛЬТУР НОЇ СИТУАЦІЇ Тема 1. Основні категорії проблемно-ситуативного аналізу	25	4		6	–	15				–	–	
Тема 2. Соціальна діагностика у соціокультурному проектуванні	25	4		6	–	15				–	–	
Тема 3. Соціологічні та маркетингові дослідження	25	4		6		15						
Тема 4. Прогнозування та його види	27	4		8		15						
УСЬОГО	180	30		42	–	108				–	–	

6. Теми семінарських занять

Не передбачено.

6. Теми практичних занять

Не передбачено

8. Теми лабораторних

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні поняття теорії соціокультурного проектування	4
2	Типи проектів, галузі та напрями проектування	4
3	Методи та підходи у соціокультурному проектуванні	4
4	Методи та підходи у соціокультурному проектування	4
5	Основні категорії проблемно-ситуативного аналізу	6
6	Соціальна діагностика у соціокультурному проектуванні	6
7	Соціологічні та маркетингові дослідження	6
8	Прогнозування та його види	8
	Разом	42

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні поняття теорії соціокультурного проектування	12
2	Типи проектів, галузі та напрями проектування	12
3	Методи та підходи у соціокультурному проектуванні	12
4	Методи та підходи у соціокультурному проектування	12
5	Основні категорії проблемно-ситуативного аналізу	15
6	Соціальна діагностика у соціокультурному проектуванні	15
7	Соціологічні та маркетингові дослідження	15
8	Прогнозування та його види	15
	Разом	108

10. Індивідуальні завдання

Не передбачено.

11. Методи навчання

МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);

МН2 – практичний метод (практичні заняття);

МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);

МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);

МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

МН6 – самостійна робота.

12. Методи оцінювання

МО2 – усне або письмове опитування;

МО6 – реферати, есе;

МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

МО8 – презентації та виступи на наукових заходах;

МО9 – захист практичних робіт;

МО10 – залік.

13. Засоби діагностики результатів навчання

- командні проекти;

- реферати, есе;

- презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

14. Критерії оцінювання результатів навчання

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік

90-100	A	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, бездопомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у нестандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			

64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал,	Середній (репродуктивний)	овільно

15. Розподіл балів, які отримують студенти при вивченні дисципліни
Залік

Поточне тестування та самостійна робота		Написання рефератів та виготовлення презентацій з дисципліни, участь в науково-практичних, навчальних конференціях, підготовка та публікація наукової статті, підготовка інноваційних форм практичних занять – 20 балів	Сума
Змістовий модуль I, II			
T.1-8			
20-40			
		100	

Критерії оцінювання по видах діяльності

№ з.п.	Вид навчальної діяльності*	Оціночні бали*	Кількість балів
T.1-8	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	1,5	60
	Виконання завдань під час практичних занять	2	
	Індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час практичних занять	2	
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
	Модульний контроль, залік	20-40	20-40
	Написання рефератів та виготовлення презентацій з дисципліни, участь в науково-практичних,	20	20

навчальних конференціях, підготовка та публікація наукової статті, підготовка інноваційних форм практичних занять		
Разом		100

16. Методичне забезпечення

Основна та допоміжна література, інформаційні ресурси, навчально-методичні матеріали.

17. Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Основні поняття теорії соціокультурного проектування
2. Типи проектів, галузі та напрями проектування
3. Принципи соціокультурного проектування
4. Методи та підходи у соціокультурному проектуванні
5. Засоби та форми проектної діяльності
6. Структура проектної діяльності
7. Мета та завдання соціокультурного проекту
8. Ресурси проектної діяльності
9. Результати реалізації проекту
10. Життєвий цикл проекту
11. Основні категорії проблемно-ситуативного аналізу
12. Соціальна діагностика у соціокультурному проектуванні
13. Соціологічні дослідження як інструмент вивчення та прогнозування соціокультурної ситуації
14. Маркетингові дослідження як інструмент вивчення та прогнозування соціокультурної ситуації
15. Прогнозування та його види
16. Завдання проектного аналізу
17. Бенчмаркінг: сутність та особливості
18. SWOT-аналіз: сутність та особливості
19. PEST-аналіз: сутність та особливості
20. Проаналізувати соціокультурний проект

18. Рекомендована література Основна

1. Безпалько О.В. Соціальне проектування: навч. посіб. Київ, 2010.
2. Богоявленська Ю.В. Проектний аналіз: навч. посіб. Київ, 2004.
3. Кобиляцький Л.С. Управління проектами: навч. посіб. Київ: МАУП, 2002.
4. Матвієнко В.Я. Соціальні технології: навч. посіб. Київ: Українські пропілеї, 2001.
5. Науковий супровід, моніторинг та оцінка ефективності соціальних проектів. Під ред. О.О. Яременко, О.Р. Артюр, О.М. Балакірева та ін. Київ: Державний центр соціальних служб для молоді; Державний інститут проблем сім'ї та молоді, 2002.
6. Ноздріна Л. В., Ящук В. І., Полотай О. І. Управління проектами: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2010.
7. Петрова І.В. Проектування в соціально-культурній сфері: навч. посіб. Київ: Вид-во КНУКіМ, 2007.
8. Рач В. А., Россошанська О. В., Медведєва О. М. Управління проектами: практичні аспекти реалізації стратегій регіонального розвитку: навч. посіб. Київ: «К.І.С.», 2010.
9. Тарасюк Г. М. Управління проектами: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Каравела, 2012.

Допоміжна

1. Балакірева О.М. Моніторинг соціальних проектів і програм. Соціальна робота в Україні на початку ХХІ століття: проблеми теорії і практики. К.: ДЦССМ, 2002. С.241–246.
2. Бондаренко Ю. В. Оцінка соціальних проектів та програм як інструмент ефективного управління недержавною некомерційною організацією. Київ, 2006.
3. Єрмаков І.Г. На шляху до школи життєвої компетентності: проектний підхід. Метод проектів: традиції, життєві результати. К.: Департамент, 2003. С. 15–16.
4. Пометун О.І. Молодь обирає дію: Соціальне проектування – новий

- підхід до виховання молоді. Метод проектів: традиції, перспективи, життєві результати. К.: Департамент, 2003. С. 327–333.
5. Тяч Р.Б., Холод Б.І., Ткаченко В.А. Управління проектами: підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2003. 224 с. 27. Управління проектами: навч. посіб.; уклад. Л.Є. Довгань, Г.А. Мохонько, І.П. Малик. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017.

19. Інформаційні (інтернет) ресурси

1. Соціально-культурний проект «Відкриваємо двері дітям» URL: http://openingdoors.org.ua/ua/projects/soc_kult_proekt.html
2. Соціокультурний проект «Сонячні діти». URL: <https://www.cultura.kh.ua/ru/activities/international-cooperation/4852-sotsiokulturnij-proekt-sonjachni-diti>
3. Український культурний фонд. URL: <https://ucf.in.ua/>